

Cancer sa suso

Impormasyon para sa mga Pasyente at Pamilya

Ang dokumentong ito ay isang buod na nasa simpleng wika batay sa mga materyales sa edukasyon para sa mga pasyente ng BC Cancer (Enero 2022). Layunin nitong tulungan kang maunawaan ang kanser sa suso at hindi ito pumapalit sa medikal na payo mula sa iyong pangkat ng pangangalagang pangkalusugan.

1. Ano ang Kanser sa Suso?

Ang kanser sa suso ay kanser na nagsisimula sa tisyu ng suso. Ang suso ay binubuo ng matatabang tisyu, mga glandulang gumagawa ng gatas (lobules), at maliliit na tubo (ducts) na nagdadala ng gatas papunta sa utong. Karamihan sa mga kanser sa suso ay nagsisimula sa mga duct o lobules.

Ang kanser sa suso ay maaaring makaapekto sa mga tao ng lahat ng kasarian. Bagama't mas karaniwan ito sa mga kababaihan, maaari ring mangyari ang kanser sa suso sa mga kalalakihan. Ang maagang pagtuklas ng kanser sa suso ay lubos na nagpapabuti sa tsansa ng matagumpay na paggamot.

Kung minsan, ang kanser ay kumakalat sa suso mula sa ibang bahagi ng katawan. **Hindi ito** kanser sa suso — ito ay tinatawag na metastatic cancer sa suso.

2. Mga Bukol sa Suso at mga Pagbabago sa Suso

Karamihan sa mga bukol sa suso ay **hindi kanser**. Sa katunayan, hanggang 9 sa 10 bukol sa suso ay benign (hindi kanser). Ang mga pagbabago sa hormonal ay maaaring maging sanhi ng pakiramdam ng pananakit, bukol-bukol, o pamamaga ng mga suso, lalo na bago ang regla.

Dapat kang kumunsulta sa isang doktor o nurse practitioner kung mapapansin mo ang:

- Isang bagong bukol o kapal sa suso o sa ilalim ng braso
- Isang bukol na lumalaki o hindi nawawala
- Mga pagbabago sa laki o hugis ng suso
- Paglubog, pagkunot, pamumula, o pamamaga ng balat ng suso
- Mga pagbabago sa utong, tulad ng pag-ikot papasok o pag-alis ng kaliskis
- Madugo o matubig na discharge sa utong

Ang mga masakit na bukol ay mas malamang na hindi kanser, ngunit **dapat suriin ang anumang patuloy na pagbabago**.

Cancer sa suso

Impormasyon para sa mga Pasyente at Pamilya

3. Paano Nadidiyagnosis ang Kanser sa Suso?

Maraming mga pagsusuri ang maaaring gamitin upang suriin ang kanser sa suso:

- **Mammogram:** Isang espesyal na X-ray ng dibdib
- **Ultrasound:** Nakakatulong matukoy kung ang isang bukol ay solid o puno ng likido
- **MRI:** Minsan ginagamit upang makakuha ng mas detalyadong mga imahe
- **Biopsy:** Isang maliit na sample ng tisyu ang tinatanggal at sinusuri sa ilalim ng mikroskopyo

Ang biopsy ang tanging paraan upang kumpirmahin ang kanser sa suso. Kung may matuklasan na kanser, isasagawa ang mga karagdagang pagsusuri upang makita kung ang mga hormone (estrogen o progesterone) o isang protina na tinatawag na HER2 ay nakakatulong sa paglaki ng kanser. Ang mga resultang ito ay nakakatulong sa mga desisyon sa paggamot.

4. Mga Uri ng Kanser sa Suso

Ang mga kanser sa suso ay inilalarawan bilang **hindi nagsasalakay** o **nagsasalakay**.

- **Hindi nagsasalakay na kanser sa suso:** Ang mga selula ng kanser ay nakapaloob sa loob ng mga duct o lobule
 - Ang ductal carcinoma in situ (DCIS) ay karaniwan, lubos na nagagamot, at kadalasang nagagamot.
- **Invasive breast cancer:** Kumalat na ang mga selula ng kanser sa nakapalibot na tisyu ng suso
 - Ang invasive ductal carcinoma ang pinakakaraniwang uri
 - Ang invasive lobular carcinoma ang pangalawa sa pinakakaraniwan

Mayroon ding mga bihirang uri ng kanser sa suso, kabilang ang nagpapaalab na kanser sa suso at sakit na Paget ng utong.

5. Ano ang Kahulugan ng "Entablado"?

Inilalarawan ng staging kung gaano karami ang kanser sa katawan at kung kumalat na ito.

Cancer sa suso

Impormasyon para sa mga Pasyente at Pamilya

- **Yugto 0:** Hindi nagsasalakay na kanser (DCIS o LCIS)
- **Stage I:** Maliit na tumor, walang pagkalat sa mga lymph node
- **Stage II:** Mas malaking tumor at/o kalapit na mga lymph node na sangkot
- **Stage III:** Malaking tumor o maraming lymph node na sangkot
- **Stage IV:** Kumalat na ang kanser sa ibang bahagi ng katawan

Ang yugto ay tumutulong sa iyong pangkat ng pangangalagang pangkalusugan na magplano ng paggamot at talakayin ang prognosis.

6. Mga Opsyon sa Paggamot

Ang paggamot ay depende sa uri at yugto ng kanser, mga resulta ng pagsusuri, at sa iyong pangkalahatang kalusugan.

Operasyon

- **Lumpectomy:** Tinatangal ang tumor habang pinapanatili ang dibdib
- **Mastectomy:** Pag-aalis ng buong suso
- **Operasyon sa lymph node:** Sinusuri kung kumalat na ang kanser

Radiation therapy

Gumagamit ang radiation ng mga high-energy X-ray upang patayin ang mga selula ng kanser. Madalas itong ibinibigay pagkatapos ng lumpectomy at kung minsan pagkatapos ng mastectomy.

Sistematikong Terapiya

Ang mga paggamot na ito ay nakakaapekto sa buong katawan at maaaring kabilang ang: -
Chemotherapy
- Hormone therapy (tulad ng tamoxifen o aromatase inhibitors) - Mga paggamot na nagpapababa o humaharang sa estrogen

Cancer sa suso

Impormasyon para sa mga Pasyente at Pamilya

7. Mga Epekto at Paggaling

Pagkatapos ng paggamot, ang ilang tao ay nakakaranas ng: - Pananakit o paninigas sa braso o balikat

- Pamamanhid sa ilalim ng braso - Pagkapagod - Pamamaga ng braso (lymphedema)

Ang mga ehersisyo, physiotherapy, at maagang paggalaw ay makakatulong sa paggaling. Ang iyong pangkat ng pangangalaga ay makakatulong sa pamamahala ng mga side effect.

8. Pagsubaybay Pagkatapos ng Paggamot

Mahalaga ang mga regular na follow-up appointment pagkatapos ng paggamot. Maaaring kabilang sa mga pagbisitang ito ang mga pisikal na eksaminasyon, mammogram, at pagsubaybay para sa mga side effect o pag-ulit.

Sa paglipas ng panahon, ang iyong follow-up na pangangalaga ay maaaring maibahagi sa pagitan ng iyong mga espesyalista sa kanser at ng iyong doktor ng pamilya.

9. Mga Salik sa Panganib para sa Kanser sa Suso

Kabilang sa mga salik sa panganib ang:

- Pagtanda
- Kasaysayan ng kanser sa suso sa pamilya - Ilang minanang mutasyon ng gene (tulad ng BRCA1 o BRCA2) - Pangmatagalang pagkakalantad sa estrogen - Pagiging sobra sa timbang o napakataba - Paggamit ng alak - Dating radiation sa dibdib

Maraming taong may kanser sa suso ang **walang malinaw na mga salik sa panganib**.

10. Pag-iwas at Pagsusuri

Maaari mong bawasan ang iyong panganib sa pamamagitan ng:

- Pagpapanatili ng malusog na timbang
- Pananatiling aktibo sa pisikal - Paglilimita sa alak - Pagkain ng balanseng diyeta - Pag-iwas sa paninigarilyo

Cancer sa suso

Impormasyon para sa mga Pasyente at Pamilya

Pagsusuri

- **Ang mga mammogram** ay inirerekomenda nang regular simula sa edad na 40
- **ang MRI screening** para sa mga taong may mataas na genetic risk
- Ang pagiging pamilyar sa karaniwang hitsura at pakiramdam ng iyong mga suso ay makakatulong sa iyo na mapansin ang mga pagbabago nang maaga.

11. Suporta at mga Mapagkukunan

Ang diagnosis ng kanser sa suso ay maaaring maging lubhang nakakapagod. May suporta na magagamit para sa parehong medikal at emosyonal na pangangailangan. Ang iyong pangkat ng pangangalagang pangkalusugan ay makakatulong sa pagkonekta sa iyo sa mga mapagkukunan ng edukasyon, pagpapayo, at mga mapagkukunan para sa kaligtasan.

Kung mayroon kang mga katanungan o alalahanin, makipag-usap sa iyong pangkat ng pangangalaga — narito sila upang tumulong.